

DAT IS MIJN DIEPSTE VERLANGEN

Preek ds Jan van der Wolf

Johannes 6: 25-36 en 41-51

‘Onrustig is ons hart, tot het rust vindt in U.’ Deze uitspraak is van Augustinus, een kerkvader uit de 4^e en 5^e eeuw. Het is een stevige bewering. Augustinus stelt dat we altijd onrust zullen blijven voelen, totdat wij onze rust gevonden hebben in God. De diepste vervulling van onze verlangens kunnen we alleen in God vinden. Voor Augustinus is dat geen theorie. Hij ontdekte het in zijn eigen leven. Zijn leven was één grote zoektocht naar bevrediging en rust. Hij zocht het in seksuele avonturen. Hij zocht het in de filosofie. Hij zocht het in vriendschappen. Hij zocht het in successen. Maar hij bleef onrustig. Wellicht herken je daar iets van. Dat je gedreven wordt door een soort onrust. Dat je voortdurend op zoek bent. En dat je eigenlijk ook niet zo goed weet wat je zoekt.

Jaren geleden verschijnt er een boek met als titel: ‘Niets meer te wensen en toch niet gelukkig’. Het wordt een bestseller. Blijkbaar resoneert die titel. Veel mensen denken: *‘Ja, dat geldt ook voor mij. Ik heb eigenlijk alles, maar toch ben ik niet gelukkig. We hebben een mooi huis, zeker sinds het verbouwd is. Ik heb uitdagend werk. Met de kinderen gaat het goed. En toch, en toch ... heb ik het gevoel dat er iets ontbreekt.’* Het is het is-dit-alles-wat-er-is-gevoel. Diepweg is er ook een gevoel van onrust, van ongenoegen. Uit onderzoek blijkt dat veel Nederlanders zichzelf heel gelukkig vinden. We horen al jaren bij de top-5 van de gelukkigste landen. We geven ons leven een 8-min. Toch is er veel ongenoegen en boosheid.. Sommige mensen in politiek geven hier een stem aan. Het ongenoegen kwam van de week massaal tot uiting. We zijn verontwaardigd en gelukkig tegelijk. Cultuurfilosofen zeggen dat we in een tijd van onbehagen leven. Bij veel mensen is er een ongenoegen. Maar dat heeft ook een positieve keerzijde. Want de keerzijde van ongenoegen is verlangen.

Dan zegt Jezus: *‘Ikzelf ben het brood dat leven geeft. Als je bij mij komt zul je geen honger meer hebben, als je je toevertrouwt aan mij zul je nooit meer dorst hebben.’* En je begrijpt direct dat Jezus het

niet heeft over fysieke honger en lijfelijke dorst. Het gaat over dat diepe verlangen. Dit gaat over geestelijke honger Daar kun je trouwens pas over praten als je de fysieke honger gestild hebt. Want Jezus zegt dit pas als hij 5000 mensen te eten heeft gegeven. Zoals ook het Leger des Heils werkt. Die kennen het principe van de drie S'en: Soup-Soap-Salvation. Soep – Zeep – Redding. Eerst geef je iemand soep. Dan zorg je dat iemand zich kan wassen. Dan pas praten over de redding. Je mag pas tegen iemand zeggen, die in de kou staat, dat God warmte is als je eerst een warme jas hebt gegeven. Nadat de fysieke hongert gestild is begint Jezus over het brood uit de hemel dat God geeft. Het enige brood dat een diep gevoel van verlangen kan vervullen.

Ieder mens heeft een vorm van onrust in zich. Je bent op zoek. Maar waar zoek je eigenlijk naar? Wat is die onrust? Wellicht is het een diep verlangen om totaal bemind, gezien en gekend te worden. Wellicht is het een diepe wens om zinvol te leven. Maar vaak wordt dat diepe verlangen omgezet in wensen op andere vlakken. We polen onze geestelijke behoeftes om naar meer materiële wensen. Je kijkt erg uit naar de verbouwing van je huis. Je kan niet wachten tot het klaar is en je meer ruimte en licht hebt. Maar als alles klaar is en de laatste schilderijtjes hangen dan kan er weer die onrust komen. Wat nu? Welk project ga ik nu weer onder handen nemen? Dan ga je verlangen naar de vakantie. Maar ook die gaat weer voorbij. En dan ga je verlangen naar meer tijd voor jezelf. Maar als je dat voor elkaar hebt, went dat ook snel. En op een gegeven moment heb je niets meer te wensen en ben je toch niet gelukkig. Nou, er is met dat soort wensen helemaal niets mis. Ik vind het ook leuk om na te denken over wat soort vakantie we gaan houden. Of over een nieuwe lens voor mijn fototoestel. Daar ik kan tijden mee bezig zijn. Met dit soort verlangens is niets mis. Ware het niet, dat je onwillekeurig de illusie kunt hebben dat het je bevrediging schenkt. Het rust geeft.

Intensief denkt Augustinus over deze dingen na. Totdat hij plotseling tot inkeer komt. Hij wordt Christen. Wij weten dit omdat Augustinus al z'n gedachten heeft opgeschreven. Heel persoonlijk heeft hij dat alles vastgelegd in zijn Belijdenissen. Het is soort

psychologische en spirituele autobiografie. En daarin analyseert hij zich zelf en de ontwikkeling van zijn relatie met God. En hij stelt zich daarin de vraag; *‘Waarom was ik zo onrustig?’* Zijn conclusie: Wij mensen verlangen naar van alles: Materiële dingen, succes, de kick, aanzien. Maar uiteindelijk geven die geen voldoening. Want achter al die verlangens – naar een nieuwe Iphone, naar een nieuwe keuken – kan een verlangen zitten om totaal bemind te worden en om zelf van betekenis te zijn, om liefde te geven. Alleen totale liefde geeft blijvende voldoening, zoals Jezus die alleen kan geven. Jezus zegt: *‘Ik ben het brood dat leven geeft. Als je je aan mij toevertrouwt zal je nooit meer honger hebben.’* Augustinus ontdekte dat het ultieme doel van zijn zoektocht God was. Pas toen hij God had gevonden, kwam hij tot rust. Hij zei over zichzelf: *‘Ik geloof niet dat ik iets kan vinden waar ik zo naar verlang als naar God.’* Zijn verlangen naar God, dat lag op de bodem van zijn ziel, moest opgedelfd worden. Er lag van alles overheen. Ieder mens verlangt diepweg naar God. Ook als hij zich niet bewust is. We zijn er op aangelegd. In jou zit een lege plek, die alleen God kan vervullen. Maar vaak is die plek bedolven onder andere verlangens. Er zijn mensen die zich vol stoppen met eten om hun gebrek aan liefde niet voelen. Je kunt je teleurstelling en ergernis onderdrukken door te gaan shoppen. Maar vroeg of laat merk je dat dit nooit lukt. De honger naar leven, het verlangen naar liefde, zal steeds weer zich doen gelden.

Dit zien we ook in ons Bijbelgedeelte. Mensen volgen Jezus omdat Hij zulke bijzondere tekenen doet. Het geeft hun een kick en een mooi verhaal op een verjaardag. *‘Moet je eens horen wat ik laatst met die Jezus meemaakte’* Maar Jezus is niet gekomen om dit soort aardse behoeftes van ons te vervullen. Op onze vragen van beneden, komen antwoorden van boven. Op onze aardse verlangens, komen hemelse vervullingen. Onze aardse honger, wordt gestild met hemels brood. Dat past niet naadloos op elkaar. Dat vraagt dat we verder kijken. Dat je eigen aardse verlangens tegen het licht van de eeuwigheid houdt. Jezus vervult onze verlangens, maar op andere manier dan wij vaak willen. Het scheidt verwarring. Hij is het brood uit de hemel. Wie is Hij toch?, vraag men zich af. Onze honger kan alleen maar gestild worden door het brood dat God geeft. Ons hart zal onrustig blijven, totdat het rust vindt in God. En nu zegt Jezus: *Ik ben*

dat brood voor je ziel. En als je met mij een band aangaat dat vindt je rust Als je met mij een relatie aangaat dan wordt je leven zinvol. Als je je leven leeft vanuit die band wordt je leven van betekenis. De behoeftes en de verlangens zullen blijven. Daar zijn we mensen voor. Maar ze krijgen de juiste plek. Wie weet dat hij door Jezus onvoorwaardelijk wordt bemind, stopt zijn buik niet meer vol om zijn leegte toe te dekken. En taart eten wordt dan pas echt een feest. Want dat heeft dan niet te functie van leegte volstoppen, maar het vieren van de volheid van het leven.

Even verderop zegt Jezus het zo: *'Ik ben het levende brood dat uit de hemel is neergedaald. Als je dit brood eet zal je eeuwig leven.'* De geloofsgemeenschap met Jezus maakt van jouw leven een eeuwig leven. Dat doelt niet alleen op een leven na de dood. Het doelt erop dat jouw leven een leven met eeuwigheidskwaliteit wordt. Hier en nu. Als je vanuit de band met Jezus leeft ben je eeuwig aan het leven, ook nu al. Dat gaat dwars door de dood heen. En dat is een leven waarin je diepste honger gestild is. Je weet: ik ben totaal geliefd door God. Ik hoef me niet meer waar te maken. En dat is een rustpunt. Het is een leven vanuit die rust. Let wel dat is anders dan een rustig leven. Je kunt een druk en bezet leven hebben en toch leven vanuit die rust. En ook kun je vanuit deze rust, onrustig zijn over het onrecht Maar dat vraagt wel geregeld stilte en iets van een gebedsleven. Want die rust kun je niet opsparen. Je kunt er geen voorraadje van aanleggen. Je krijgt genoeg voor deze dag, zols het volk Israël manna uit de hemel kreeg. Elke dag weer, genoeg voor die ene dag. Het vraagt om dagelijks onderhoud van de geloofsband met God. Al is het elke dag maar een paar minuten *'Heer, hier ben ik, geef mij vandaag mijn dagelijks brood U, weet wat ik vandaag nodig heb laat me leven vanuit Uw oneindige liefde. Zodat ik vandaag op mijn beurt van betekenis kan zijn, als is het maar voor één iemand'* Amen.